

Jaarverslag 2008

Sportief in beweging

Rapportage over de uitgevoerde activiteiten
en bereikte resultaten uit het werkplan

Inleiding en samenvatting

Anticiperend op de provinciale sportnota 'Utrecht in beweging' heeft Sportservice Midden Nederland in november 2007 subsidie aangevraagd voor projectplan 'Sportief in Beweging'. In de uiteindelijke uitvoeringsnota sport is gekozen voor een meerjaren subsidie aan de vijf bestaande programmalijnen. Daarmee is de continuïteit van de dienstverlening aan het werkveld gewaarborgd en dit komt de kwaliteit ten goede.

Bij dit jaarverslag horen twee bijlagen. Dit zijn een matrix en ons productenboek. De ontwikkelingen sport en bewegen zijn zichtbaar in de forse uitbreiding van het aantal producten. De meeste producten genoemd in het jaarverslag vindt u terug in de bijlage productenboek.

Ter ondersteuning van de geschreven tekst vindt u een matrix die in één oogopslag laat zien welk type activiteiten in welke gemeenten plaatsvinden. Verticaal vindt u alle 29 gemeenten in de Provincie Utrecht uitgesplitst in twee groepen; mét en zonder uitvoeringsovereenkomst met Sportservice.

Horizontaal vindt u de vijf programmalijnen zoals beschreven in het jaarverslag met een grove onderverdeling in type activiteiten. Alle oranje gekleurde vakjes geven aan dat Sportservice adviserend betrokken is geweest vanuit het werkplan 'Sportief in beweging'. Staat er ook een letter in het vakje, dan is dit een aanduiding voor het type activiteit.

Met de provinciale sportnota zijn ook nieuwe ontwikkelingen in gang gezet. Voor de beleidsadvisering waren dat nieuwe thema's combinatiefuncties, talentontwikkeling, sportstimulering allochtonen en sport en ruimte. Sportservice heeft met de Provincie en de nieuwe partners gewerkt aan de start van deze thema's. De verankering van tijdelijke breedtesportprojecten bij gemeenten binnen structureel beleid verloopt succesvol.

De situatie van de sportverenigingen en sportvrijwilligers is goed in beeld gebracht met de provinciale verenigingsmonitor. De nieuwe website Sportservicedesk en daarbij horende helpdesk voorziet in een behoefte van zowel sportvrijwilligers als lokale sportservicepunten. De beschikbare middelen, financieel en personeel, voor aanvullende ondersteuning in de vorm van advisering, scholing en procesbegeleiding van vrijwilligers slinken zowel bij gemeenten als bonden en NOC*NSF.

Sport en bewegen bij de jeugd dringt door het groeiende aantal Buurt-Onderwijs-Sport-projecten steeds verder door in de samenleving. Zowel bij de jonge jeugd in de kinderopvang als bij de oudere jeugd in het voortgezet onderwijs. Het accent op bewegen groeit mede door de campagne dubbel 30 en de toename van kinderen met overgewicht. De preventieve waarde van sport en bewegen voor de jeugd, in het bijzonder voor kwetsbare kinderen, krijgt steeds meer aandacht.

Vanuit de gezondheid groeit ook de belangstelling voor het stimuleren van sport en bewegen onder ouderen. Naast het Galmproject ontstaan nieuwe aanpakken om in diverse settings bewegen te stimuleren in combinatie met gezondheid.

Bij het aangepast sporten starten steeds meer gemeenten activiteiten. De stap naar een meerjarig regionaal projectplan blijkt te groot. De gemeenten zoeken de samenwerking in kleinschaligere en kortere projecten. Hiervoor zijn nieuwe producten in ontwikkeling, mede bekostigd door aanvullende middelen van het ministerie van VWS.

Programma 1   Beleidsontwikkeling ‘Sport & Bewegen’

Doel

De mogelijkheden voor ‘Sport & Bewegen’ in de Provincie Utrecht zowel kwantitatief als kwalitatief vergroten. Provincie en gemeenten stimuleren, regisseren en faciliteren dit met een doelgericht beleid.

Activiteiten

- Informatievoorziening aan gemeenten over het NASB. Naast de specialisten voor diverse doelgroepen nam een adviseur NASB deel aan het landelijk team.
- Advisering van gemeenten over inspraak en interactieve beleidsvorming
- Advisering van lokale sportraden over het invulling geven aan inspraak
- Werkbijeenkomsten voor ambtenaren en vertegenwoordigers van lokale sport(platforms) werkveld en Provincie zijn georganiseerd onder meer over provinciaal sportbeleid, combinatiefuncties en verenigingsmonitor.
- Sportservice heeft de Provincie van informatie en advies voorzien voor de ontwikkeling van sportbeleid
- Sportservice heeft samen met de provincie een bijeenkomst gehouden voor uitvoerders van gemeentelijke sportprojecten over het provinciale sportbeleid en subsidies.
- Sportservice heeft een actieve rol gespeeld bij de opstart van nieuwe provinciale thema’s zoals talentontwikkeling en sportstimulering allochtone meisjes.
- Uitvoering van een provinciale verenigingsmonitor met gegevens, die vergelijkbaar zijn met de landelijke monitor.

Output

- alle gemeenten ontvingen digitale informatie onder meer over het NASB en het feit dat de gemeenten niet in aanmerking voor extra middelen van het rijk
- 21 gemeenten kregen mondeling advies over de ontwikkeling van hun sportbeleid
- 6 gemeenten zijn ondersteund bij de ontwikkeling van hun sportbeleid
- 5 gemeenten hebben advies gekregen over onderzoek om hun beleid te toetsen
- 12 gemeenten namen deel aan één van de vakoverleggen sportambtenaren
- 14 gemeentelijke uitvoerders namen deel aan een bijeenkomst in juni over de provinciale sportnota en de subsidiemogelijkheden
- Alle gemeenten, die in 2009 in aanmerking kwamen, namen deel aan een informatiebijeenkomst over combinatiefuncties
- lokale sportvertegenwoordigers van 12 gemeenten namen deel aan netwerkbijeenkomst
- 5 lokale sportvertegenwoordigingen zijn geadviseerd over sportbeleid

Resultaten

- 4 gemeenten hebben in 2008 besloten om hun breedtesportprojecten in hun beleid te verankeren en met eigen structurele middelen te continueren.
- 4 gemeenten hebben nog niet besloten en continueren wel de projecten in 2009 als overbruggingsjaar. Daarvan hebben 2 gemeenten hun beleid nog niet helder genoeg en 2 gemeenten wachten in verband met een gemeentelijke herindeling.
- 9 gemeenten, waarvan 1 nieuwe gemeente, hebben eind 2009 een convenant met een vertegenwoordiging van het werkveld ‘Sport & Bewegen’.
- 3 gemeenten hebben ter onderbouwing van hun beleid onderzoek uitgevoerd.
- De provinciale verenigingsmonitor geeft met 466 verenigingen een representatief beeld van de sportverenigingen in de provincie. 5 gemeenten hebben hierop aangehaakt met een lokale verenigingsmonitor.

Aanvullend

De groeiende ambities van gemeenten op het terrein van sport en bewegen houdt geen gelijke tred met de ambtelijke capaciteit, kennis en kunde. Gemeenten proberen dit vaak tijdelijk op te lossen met het inhuren van interim's. Dit maakt de overdracht van kennis naar de gemeenten lastiger.

Het sportbeleid krijgt mede onder invloed van de nieuwe provinciale sportnota een steeds breder perspectief met raakvlakken met ruimtelijke ordening (sport en ruimte), armoedebeleid (jeugdportfonds) en participatie met name van allochtone vrouwen. De landelijke ontwikkeling van Nederland Sportland 2016, Olympisch plan 2028 biedt een nieuw perspectief voor het beleid van de toekomst.

Programma 2 Sportvrijwilligers

Doel

Het versterken van sportverenigingen in hun functioneren als vrijwilligersorganisatie en het verhogen van hun maatschappelijk rendement.

Activiteiten

- Via de (elektronische) nieuwsbrieven van Sportservice Midden Nederland is informatie verstrekt aan sportvrijwilligers.
- Een groot aantal vragen op organisatorische en bestuurlijk gebied is beantwoord. Vooral het aantal vragen op juridisch vlak (wet en regelgeving) is toegenomen.
- In 2008 is het aantal materialen dat via de website Sportservicedesk.nl beschikbaar is, verder uitgebreid. Eind 2008 waren 89 materialen beschikbaar.
- Er is regelmatig afstemming met sportbonden en lokale sportservicepunten (gemeenten) over de invulling van verenigingsadvisering.
- Sportservice heeft gemeentelijke sportservicepunten geïnformeerd over wet- en regelgeving.
- Met lokale sportservicepunten is een werkproces opgezet om de kwaliteit van verenigingsadvisering te verhogen.
- Met verschillende lokale sportservicepunten is overleg geweest om de samenwerking verenigingsadvisering te intensiveren. Dit resulteerde in een kalender 'Sportservice on Tour' voor workshops en cursussen, die toegankelijk waren voor verenigingen die van buiten de specifieke gemeente komen.
- Sportservice participeert in regionale en landelijke netwerken om kennis uit te wisselen en door efficiency de middelen beter te benutten.
- De pool van verenigingsadviseurs is geïnventariseerd. Op vijf onderwerpen waar onvoldoende deskundigheid of capaciteit is geconstateerd is (bij)scholing gegeven.
- Voor de professionals van de sportservicepunten en medewerkers van gemeenten is een expertbijeenkomst "Goed werkgeverschap" georganiseerd.

Output

- Sportservice geeft een digitale nieuwsbrief uit. Sportverenigingen in de provincie Utrecht ontvangen de nieuwsbrief rechtstreeks of via een lokaal sportservicebureau. Regionale en lokale media nemen het nieuws over. Sinds de website in 1 april de lucht in is gegaan is het bezoekersaantal gegroeid tot gemiddeld 75 bezoekers per dag.
- 11 gemeenten geven samen met Sportservice planmatige invulling aan verenigingsadvisering.
- Sportservice werkt samen met 10 andere gemeenten op het gebied van verenigingsadvisering. Kennisuitwisseling en versterking van de lokale dienstverlening is de basis onder deze samenwerking.
- De medewerkers van 16 lokale sportservicepunten zijn geschoold en gecoacht.
- 12 gemeenten participeren in een cyclus van scholing/kwaliteitszorg.
- Sportservice werkt met een gestandaardiseerd rapportagesysteem voor verenigingsadvisering.
- Totaal zijn 190 vragen op organisatorische en bestuurlijk gebied beantwoord. Hiervan gingen 59 vragen over juridische onderwerpen.

Resultaten

De efficiëntie en de kwaliteit van de dienstverlening is verbeterd door het in gebruik nemen van de Sportservicedesk.nl. Deze site is 1 april 2008 de lucht in gegaan.

Uit 23 gemeenten zijn er vragen bij de Sportservicedesk.nl binnen gekomen en afgehandeld.

Na evaluatie hebben 6 gemeenten hun projecten aangepast om hun effectiviteit te verhogen.

Twee nieuwe gemeenten zijn gestart met projecten voor sportvrijwilligers.

Signaleringen

De dienstverlening van de Sportservicedesk heeft voor diverse groepen vrijwilligers informatie te bieden. De traditionele benadering via de secretaris van het bestuur is vaak de bottleneck, waardoor de informatie niet alle vrijwilligers in de vereniging bereikt.

Het is raadzaam om de sleutelfiguren, vrijwilligers in commissies directer aan te spreken en met de Sportservicedesk te bereiken. Dit is een uitdaging voor 2009.

Veel gemeenten hebben positief gereageerd op de website Sportservicedesk. In 2009 gaan de lokale sportservicepunten kijken hoe zij daar nog beter gebruik van kunnen maken.

Met de mogelijke komst van combinatiefuncties bij sportverenigingen nemen de vragen over werkgeverschap en verloning toe. Sportservice heeft zich met scholing voorbereid om deze vragen te beantwoorden.

Programma 3 'Sport & Bewegen' jeugd

Doel

Het bijbrengen van een actieve leefstijl bij de jeugd, waarbij naast het bewegen aandacht is voor sport, persoonlijke ontwikkeling, sociale vorming en gezondheid.

Het verbeteren van de kwaliteit van het aanbod 'Sport & Bewegen' voor de jeugd en de onderlinge samenwerking tussen de werkvelden Buurt-Onderwijs-Sport en zorg.

Activiteiten

- Informatie en advies over bestaande producten is aangeboden, zoals Jeugdsportpas, Trainers voor de Klas, Familie Lekkerbek en jeugd vriendelijke sportvereniging.
- Lokale uitvoerders zoals de welzijnsstichtingen, jongerenwerk, ambtenaren jeugd beleid, kinderdagopvang, BSO en onderwijs zijn geadviseerd over hun aanpak.
- Daarnaast zijn deze lokale uitvoerders geadviseerd over intersectorale samenwerking, evaluatie en monitoring van de bestaande en nieuwe jeugdprojecten.
- Aan de meeste gemeenten is advies gegeven over de inbedding van projectmatige activiteiten in bestaand beleid en bij bestaande organisaties.
- In 4 gemeenten hebben meerdere bijscholingen van docenten plaatsgevonden. Dit ging om bijscholing van relatief nieuwe producten zoals beweegkriebels, beweegmanagement en beweegplezier boven 4.
- Sportservice heeft geparticipeerd in het landelijk netwerk met NISB en interprovinciaal overleg jeugdsport.
- Sportservice heeft informatie en advies over projecten voor kinderen en overgewicht aan 8 diverse instellingen en 8 gemeenten gegeven.
- Ondersteuning en advies voor de Floorballbond bij subsidie-aanvraag en oprichting vereniging in Houten.
- Ondersteuning en advies voor de Zwembond bij het opzetten van Provinciale Kampioenschappen.

Output

- Alle gemeenten en bekende uitvoerders van jeugdsportprojecten zijn van informatie voorzien over nieuwe ontwikkelingen zoals Dubbel 30 minuten bewegen, school en sportiviteit, combinatiefunctionaris en sportkanjers.
- Aan lokale jeugdsportprojecten uit 19 gemeenten is advies gegeven over de verdere ontwikkeling van de projecten na evaluatie van de huidige aanpak.
- 5 Gemeenten (De Bilt, De Ronde Venen, Houten, Lopik, en Zeist) die zijn gestart met nieuwe BOS-projecten zijn inhoudelijk ondersteund.
- In 2008 zijn adviesgesprekken gevoerd met de gemeenten Maarssen, Houten, Zeist en Utrechtse Heuvelrug over de kansen voor maatschappelijke stages in de Sport. In 2009 moet het product maatschappelijke stages in de sport verder ontwikkeld worden.
- Met meerdere welzijnsstichtingen (Meander, Stade, Enter, IJSW en SKW Woerden), die in 8 gemeenten werkzaam zijn, is de samenwerking geïntensiveerd. Dit heeft geleid tot onde meer samenwerking op gebied van maatschappelijke stages, buurtsport en het project beweegmanagement.
- In samenwerking met twee bonden zijn nieuwe activiteiten opgezet.

Resultaten

- 13 gemeenten hebben de informatie bewegen via Dubbel 30 in 2008 aan hun bestaande jeugdsportprojecten toegevoegd. 4 gemeenten gaan in 2009 met dit project starten.
- De uitbreiding met nieuwe projecten in het kader van sport en opvoeding in de gemeenten IJsselstein, De Bilt, Zeist en Vianen.
- In het kader van sport en gezondheid is in de gemeente Zeist een nieuw project Fit4Kids gestart.
- In Lopik is de combinatiefunctionaris BOS gestart en op 1 januari starten 3 combifunctionarissen BOS in de Ronde Venen.
- De gemeenten Vianen, Houten, Zeist, De Bilt, Ronde Venen en Breukelen hebben na evaluatie hun projecten aangepast om de effectiviteit te verhogen.
- Advies aan de zwembond leidt tot provinciale-(Houten) en nationale school zwembekampioenschappen (Zeist) in 2009.
- De samenwerking met welzijnsstichtingen heeft een gezamenlijke aanpak opgeleverd op het gebied van maatschappelijke stages. Dit is bewerkstelligd in 3 gemeenten.

Ontwikkelingen

De aandacht voor jeugdsport heeft met de regeling brede school, sport en cultuur een nieuwe impuls gekregen. Deze impuls is in 2008 in de grote gemeenten gestart en start in 2009 in de middelgrote gemeenten. Dit biedt nieuwe kansen voor de uitvoering van jeugdsport en brengt een verschuiving mee in de samenwerking en uitvoering van sport, onderwijs, BSO en welzijnsorganisaties.

Bij de kinderopvang is steeds meer belangstelling voor sport en bewegen, zowel in samenwerking met sportorganisaties als meer aandacht voor spelen en bewegen door het eigen opvangpersoneel. Scholen in het voortgezet onderwijs starten met pilots voor maatschappelijke stages. Dit is de voorbereiding op de verplichte invoering in 2011.

Accenten voor 2009

De provincie biedt via een ander project een dienstenpakket aan gericht op de tot standkoming van combinatiefuncties. De vraag vanuit verschillende organisaties over aanpassing van bestaande producten en diensten komt binnen de programmatische jeugd terug.

In 2009 krijgen gemeenten advies om de maatschappelijke stages bij de sportverenigingen te stimuleren. Daarnaast ligt het accent op het voorbereiden van verenigingen; wat kun je vragen van de stagiair en wat moet je bieden aan begeleiding.

Het andere accent is de Sportieve Kinderopvang. Kinderopvangorganisaties gaan meer gebruik maken van accommodaties van verenigingen. Daardoor is het logisch om sportieve activiteiten aan te bieden binnen de opvang. De uitdaging is een kwalitatief aanbod van sport en spel op te zetten met personeel van de opvang en sportaanbieders in de omgeving.

Programma 4 'Sport & Bewegen' 55+

Doel

Het stimuleren van een actieve leefstijl bij ouderen, waarbij rekening gehouden wordt met de diversiteit in fitheid, leeftijd en maatschappelijke participatie binnen de doelgroep. Het verbeteren van de kwaliteit en aantrekkelijkheid van het beweegaanbod en van de samenwerking tussen de diverse settings van sport, welzijn, wonen en zorg.

Activiteiten

- Sportservice heeft de beschikbare landelijke producten op verschillende manieren onder de aandacht gebracht bij gemeenten, welzijnsorganisaties, thuiszorg en andere partijen in het werkveld. Tientallen organisaties zijn geïnformeerd op het provinciale Sportservicecongres.
- Met gemeenten (Sport- en welzijn) en verschillende regionale instellingen zoals Cliëntenbelang, GGD Midden Nederland, GG&GD Utrecht en thuiszorgorganisaties is regelmatig overleg en afstemming geweest.
- Werkveldorganisaties en gemeenten stellen regelmatig vragen over projecten, kader en deskundigheid. Wekelijks worden gemiddeld tien vragen via e-mailberichten en tien telefonische vragen uit het werkveld beantwoord.
- Aan de provinciale expertmeeting 55+ met als thema: 'structurele voortzetting van GALM en inbedding in gemeentelijk beleid', hebben 10 gemeenten deelgenomen.
- Sportservice heeft meerdere bijscholingen georganiseerd, waaronder: Actieve Leefstijl, Het bewegen met een (lichte) chronische aandoening, Bewegen valt goed! en Leefstijl Actief+.
- Sportservice heeft nieuwe projecten (Netwerkaanpak 50+, Taskforce 50+ & Leefstijl Actief) begeleid in diverse gemeenten.
- Sportservice heeft samen met de gemeente Utrecht (GG&GD), wijk welzijnsorganisaties en DMO) en Rijks Universiteit Groningen een aanpak ontwikkeld voor bewegen en participatie van ouderen met een lage Sociaal Economische Status of uit achterstandswijken, genaamd GROSSO (uitvoering vindt plaats in 2009).
- Binnen de landelijk netwerk LOSBO en NISB is geparticipeerd in 12 bijeenkomsten. Onderwerpen waren 30 minuten bewegen, de Taskforce 50+, de Netwerkaanpak 50+ en de evaluatie van GALM en Leefstijl Actief, Bewegen valt Goed! en het NISB onderzoek naar het kadertekort onder de lesgevers aan sport- en beweegroepen 55+.

Output

- Alle gemeenten en bekende uitvoerders van projecten voor de doelgroep zijn van informatie voorzien.
- Aan 17 gemeenten is advies gegeven over de verdere ontwikkeling van de projecten en de evaluatie van de huidige aanpak.
- Er zijn 7 gemeenten inhoudelijk ondersteund bij de inbedding van GALM-groepen.
- Sportservice heeft 10 gemeenten begeleid met 12 nieuwe projecten voor de doelgroep.
- Een kleine 100 Sport- & Beweegleiders 55+ alsmede docenten van Sportservice en GGD Midden Nederland hebben bijscholingen over diverse onderwerpen gekregen.

Extra Activiteiten - Output

- Met het ROC Midden Nederland, de Fontys Sport Hogeschool uit Tilburg zijn voorbereidingen getroffen om in januari 2009 de opleiding Sport- en Bewegingsleider 50+ te starten op het ROC Midden Nederland. Door een net niet toereikend deelnemersaantal is de startdatum verschoven naar september 2009.
- In samenwerking met de GGD Midden Nederland, het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen (NISB) en Stichting Consument en Veiligheid (C&V) zijn voorbereidingen

getroffen voor het project Bewegen valt goed!, een beweegproject voor allochtone vrouwen. In 2009 vindt de uitvoering plaats.

Resultaten

- Drie gemeenten hebben het bewegen voor ouderen structureel opgenomen in het gemeentebestuur. Twee gemeenten hebben voorbereidingen getroffen om structureel beleid te formuleren in 2009.
- Acht gemeenten hebben hun activiteiten voor de doelgroep uitgebreid.
- Drie gemeenten hebben hun projecten aangepast om de effectiviteit te verhogen.
- Vijf gemeenten hebben nieuwe projecten uitgevoerd voor de doelgroep.

Accenten voor 2009

De drang om nieuwe aanpakken en projecten naar de provincie te brengen en deze te begeleiden staat op gespannen voet met de vraag en benodigde tijd voor informatie en advies. Daarnaast is de beschikbaarheid van lesgevers voor de ouderengroepen, zowel provinciaal als landelijk, een groeiend probleem. De vraag naar lesgevers neemt toe, omdat de huidige lesgevers 'vergrijzen'. Het succes van aanpakken zoals GALM is in sterke mate afhankelijk van deskundige sportleiders.

Programma 5 Sport & Bewegen met een beperking of chronische aandoening

Doel

Het stimuleren van een actieve leefstijl bij mensen met een beperking of chronische aandoening, waarbij rekening gehouden wordt met de individuele verschillen en de grote diversiteit binnen de doelgroep. Het verbeteren van de kwaliteit, toegankelijkheid en aantrekkelijkheid van het beweegaanbod door een regionale samenwerking. En een actieve informatievoorziening naar de doelgroep om hen uit te dagen fysieke en mentale drempels te slechten en hun beperkte beweegmogelijkheden te benutten en uit te breiden.

Activiteiten

- Sportservice heeft de gemeente Utrecht, SFC de Hoogstraat, de Wilg en gehandicaptenplatform advies gegeven over aangepast sporten plan en de beoogde loketfunctie van organisaties.
- Er zijn ambtelijke, bestuurlijk en regionale overleggen geweest met sport en WMO raden in de regio Lekstroom.
- Er is ondersteuning gegeven aan SRO bij de ontwikkeling van het aangepast sporten projectplan stad Amersfoort.
- Algemene informatie met betrekking tot aangepast sporten is gegeven via www.usportanders.nl en de verspreiding van beweegwijzer aan doelgroep en zorgverleners.
- Voorlichting is gegeven bij zorginstellingen als Reinaerde, Abrona en Sherpa en bij afdelingen zorg en welzijn van ROC Midden Nederland over bewegen binnen en buiten de instellingen van de doelgroep.
- Er is informatie, advies en ondersteuning geboden aan diverse organisaties, waaronder de organisatie van een sport- en speldag voor kinderen met een verstandelijke beperking.
- In samenwerking met Gehandicaptensport Nederland zijn we gekomen tot een nieuw product klas op wielen. Vanaf januari 2009 heet dit product (S)Cool on Wheels.
- Sportservice heeft twee provinciale netwerkbijeenkomsten aangepast sporten georganiseerd.
- 4 netwerkbijeenkomsten over vrijetijdsbesteding voor mensen met een verstandelijke beperking zijn bezocht voor het onderwerp sport.
- Op het provinciaal sportcongres hebben verenigingen verenigingsadvies gekregen en op twee themabijeenkomsten aangepast sporten is speciale aandacht geweest voor autisme en sport.
- Aan Cumulus, De Wilg en Divan is advies gegeven over het ontwikkelen van aanbod voor kinderen met een verstandelijke beperking van Turkse afkomst.

Output

- Alle gemeenten en bekende uitvoerders van projecten voor de doelgroep zijn van informatie voorzien.
- 22 verenigingen zijn geadviseerd over de uitbreiding van aanbod binnen hun vereniging.
- 8 sportaanbieders zijn ondersteund bij de ontwikkeling van nieuwe aanbod voor de doelgroep hierin is ook afstemming gezocht met de sportbonden.
- 60 mensen uit de doelgroep die nog niet sporten, hebben sportadvies gekregen.
- 21 gemeenten zijn geadviseerd over sport en bewegen voor de doelgroep.
- Sportservice heeft de stad Utrecht een plan aangepast sporten aangereikt.
- Uitvoerders in de regio Utrecht West & Amersfoort zijn inhoudelijk ondersteund.
- In samenwerking met de gemeenten in de Lekstroom hebben wij een projectplan vraag en aanbod geschreven en is er een aanvraag ingediend bij de provincie.

- De actualisatie van het sportaanbod via www.usportanders.nl is door technische problemen gestagneerd.
- Samen met Gehandicaptensport Nederland is een plan opgezet en middelen gevonden om (s)Cool on Wheels in de provincie in 2009 uit te zetten.

Resultaten

- 17 gemeenten hebben projecten voor de doelgroep.
- Bij 7 verenigingen is nieuw aanbod voor de doelgroep gekomen.
- 22 verenigingen hebben adviesgesprekken gehad over uitbreiding dan wel verbeteren binnen de sportvereniging.
- Er 60 sportadviezen gegeven waarvan is 50 procent structureel gaan sporten.
- 4 Lekstroomgemeenten hebben een gezamenlijk plan opgesteld en ingediend bij de provincie.
- 3 gemeenten (Amersfoort, Woudenberg en Heuvelrug) hebben middelen vrijgemaakt om aangepast sporten beter te ontwikkelen of hebben aangepast sporten opgenomen in het jaarplan voor 2009.
- Door de ontwikkeling van de nieuwe website usportanders.nl en het opzetten van een nieuw CRM systeem is het op dit moment nog niet mogelijk om het percentage van de groei van het aanbod inzichtelijk te maken.

Extra Resultaten

- verschillende activiteiten zijn geformaliseerd in producten.
- 3 nieuwe producten (Trainers op Bezoek, Zorgmethode & Bewegen op Recept) zijn ontwikkeld en in een pilot uitgetoet.

Ontwikkelingen & Accenten voor 2009

Gemeenten zien de meerwaarde van speciale aandacht voor de doelgroep mensen met een beperking of chronische aandoening. Gemeenten willen graag lokaal iets realiseren en daar mee pronken. De beperktheid van het lokale project en de meerwaarde van een regionale aanpak verliezen zij snel uit het oog. De regionale samenwerking krijgt daardoor langzamer vorm.

Kinderen met een beperking of kinderen met autisme vallen vaak tussen wal en schip. In de provincie is weinig aanbod voor deze doelgroep. Daarnaast ondervindt deze doelgroep zelf ook belemmeringen om te kiezen voor bewegen. Veelal heeft dit te maken met lange schooldagen en het vervoer van en naar de school. Juist voor deze kinderen is het belangrijk met sport en spel hun eigen grenzen te leren kennen/verkennen.